

18.

Дани

фотографије у Србији
days
of photography in serbia

ЧАЧАК 2020.

ФОТО
КИНО
КЛУБ
ЧАЧАК

1977

ДОМ КУЛТУРЕ ЧАЧАК

Самостална изложба Војислава Воја Пешћерића
Мајстора фоштоирафије ФСС, Excellence FIAP Diamond 2, Hon.FtGM

НЕВИДЉИВИ ЉУДИ

Међународна изложба фоштоирафија
ПОРОДИЧНИ ПОРТРЕТ

Фошто шрибина

СТВАРАЊЕ КРЕАТИВНЕ ФОТОГРАФИЈЕ

12. децембар 2020 - 12. јануар 2021.

18.

Дани

фотографије у Србији

days
of photography in serbia

ЧАЧАК 2020.

12. децембар 2020 - 12. јануар 2021.

ДОМ КУЛТУРЕ Чачак

НЕВИДЉИВИ ЉУДИ

Самостална изложба фотографија ВОЈИСЛАВА ВОЈА ПЕШТЕРЦА,
Мајстора фотографије ФСС, Excellence FIAP/Diamond 2, Hon.Ft GM

ПОРОДИЧНИ ПОРТРЕТ

МЕЂУНАРОДНА ИЗЛОЖБА ФОТОГРАФИЈА
Аутор пројекта: Раденко Радовановић, FA1 ФСС

СТВАРАЊЕ КРЕАТИВНЕ ФОТОГРАФИЈЕ

ФОТО ТРИБИНА

Аутор и модератор: Војислав Војо Пештерац,
Мајстор фотографије ФСС, Excellence FIAP/Diamond 2, Hon.Ft GM

НЕВИДЉИВИ ЉУДИ

ВОЈИСЛАВ ВОЈО ПЕШТЕРАЦ, Мајстор фотографије ФСС, Excellence FIAP/Diamond 2, Hon. FtGM

Ношен успоменама на приче свога деде Вилимана, одавно сам имао жељу да испричам своју причу о Фабрици хартије у Чачку. Лутајући кроз напуштене хале и снимајући амбијенте, детаље и остатке некадашњих машина и намештаја, схватио сам да сам враћен у рано детињство.

На фотографијама које вам показујем, ви вероватно нећете видети људе, али они су ту итекако присутни. Све ове старе машине, прекидачи, утикачи, слике по зидовима... плод су рада генерација радника Фабрике хартије у Чачку.

У овој фабрици радиле су генерације радника који су од својих малих надница стварали породице и просперитет за своје потомке. Многе од ових људи сам и познавао јер су живели у мом комшилуку, где смо као деца сви срећно одрастали на „пољаници“ уз лопту, кликере, крајџарицу и многе друге игре, постајали људи уз неизбежно парче хлеба, масти, соли, лука и алеве паприке, гледајући преко пруге када ће нам се вратити родитељи, па да тик испред њих побегнемо у кућу и тамо их дочекамо са књигом и свеском.

Ово је само мала цртица из мог сећања на ову Фабрику и мага деду, Вилимана Пештерца, члана првог штрајк-ачког одбора и члана првог радничког савета, а који је у фабрику дошао да је гради 1929. године и у њој остао до краја свог радног века, па зато ову изложбу у знак посвећујем њему.

Ова прича ће вам, можда, помоћи да реално сагледате фотографије које су настале са много сете, емоција и сећања на те дане, јер, нажалост, сурова и свеопшта светска транзиција, у виду сапунских међурића, разбила је све наше снове, уништавајући како Фабрику хартије у Чачку, тако и многе друге фабрике сличне овој, у којој су радили неки други људи и одрастала нека друга деца.

У Чачку, јула 2019.

Војислав Војо Пештерац

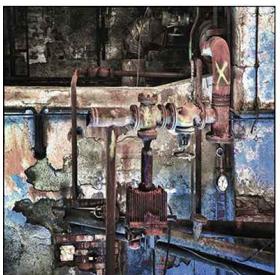
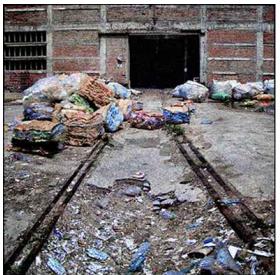
НЕВИДЉИВИ ЉУДИ - Фабрика хартије у Чачку

Успешан фотографски рад и искуство већ деценијама прати мајстора фотографије Војислава Воје Пештерца, а многобројне изложбе и награде у земљи и свету, којима је овенчан, отежавају ми интимни исказ о њему као дугогодишњем пријатељу. Од наших најранијих аматерских излагања, пре већ пола века, па до данас, Војо је стасао у аутентичну уметничку личност српске фотографије. Својим изложбама и искуством деценијама плени и васпитава младе колеге увек указујући на нове кративне правце и могућности фотографског медија. Одувек сам се дивио његовој неспутаној слободи да сваком новом пројекту приступа на адекватан начин, вешто инкорпорирајући свој аутентични фотографски рукопис.

Ова нова колекција из чачанске Фабрике хартије папира ме је посебно обрадовала, јер је тематски њему веома блиска и рекао бих интимна. Породична исповест vezана за судбину фабрике и њену пропаст у транзицији, није га омела да конципира серију ових фотографија без сентименталне нарације. Серија убедљивих квадратних композиција у специфичном ликовном маниру чини чврсту и адекватну целину. Сећајући се мага боравка и времена када је фабрика још радила, врелине папирне пулпе на покретној траци, буке и загушљивих испарења, посматрам Војине кадрове напуштених хала, машина и детаља у прашини са дебелим наслагама корозије и чини ми се да чујем само лепет крила голубова у кровним конструкцијама.

Као што сам и очекивао од Воје Пештерца, он није подлегао сентименталној документарности, већ је вешто од машинских склопова, великих ваљака, електричних инсталација и ормара за алате, својим кадрирањем, наглашеној оштрином изабраних детаља и дигиталном дорадом колорита створио фасцинантну серију апстрактних композиција попут знакова једног неповратног времена. Иако је свака појединачна фотографија вредна и ликовно атрактивна, истакао бих као посебан квалитет снажну стилску везу целе серије настале у једном даху са промишљеним и јасним концептом снимања.

Професор емеритус Бранимир Карапановић

НЕВИДЉИВИ ЉУДИ
Фабрика хартије у Чачку

Ношен успоменама на приче свога деде Вилимана, одавно сам имао жељу да испричам своју причу о Фабрици хартије у Чачку. Лутајући кроз напуштене хале снималајући амбијенте, детаље и остатке некадашњих машина и намештаја, скривати да сам враћен у рано детинство.

На фотографијама које Вам показујем, ви вероватно нећете видите људе, али они су ту и текко присутни. Све ове ствари машине, прекидачи, утикачи, слике по зидовима и тд... су плод рада генерација радника Фабрике хартије у Чачку.

У овој фабрици радиле су генерације радника који су од својих малих надница стварали породице и просперирали за своје потомке. Многе од ових људи сам и познавао јер су живели у мом комшију и где смо као деца сви срећно одрастали на „пољаници“ уз лопту, кликере, краџарицу и многе друге игре и постојали људи уз, неизбежно парчи хлеба, масти, соли, лука и алеве патрике, гледајући преко пруге када ће нам се вратити родитељи па да тик испред њих побегнемо у кућу и тамо их дочекамо са књигом и свеском.

Ово је само мала цртница из мог сећања о овој Фабрици и мого деду, Вилимана Пештерца, члана првог штапачког одбора и члана првог радничког савета, а који је у фабрику дошао да је гради (1929.г.), и у њој остао до краја свог радног века, па зато ову изложбу у знак поштовања посвећујем њему.

Ова прича ће Вам, можда, помоћи да реално сагледате фотографије, које су настале са много сете, емоција и сећања на те дане, јер, на халост, сурева и свеопшта светска транзиција, у виду сатуписних међуријада, разбила је све наше снove, уништавајући како фабрику хартије у Чачку, тако и многе друге фабрике спличне овој, у којој су радили неки други људи и одрастала нека друга деца.

У Чачку, Јула 2019.

Аутор, Војислав Војо Пештерац,
Мајстор фотографије FCC и Excellence EFTAP/d2

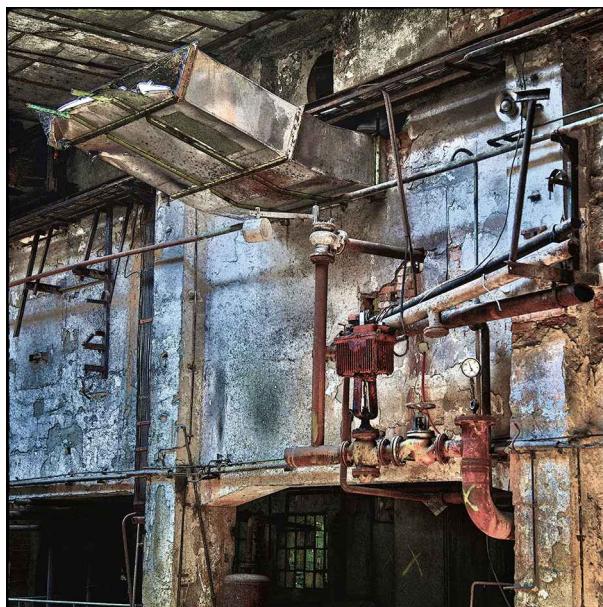
Фабрика 8890

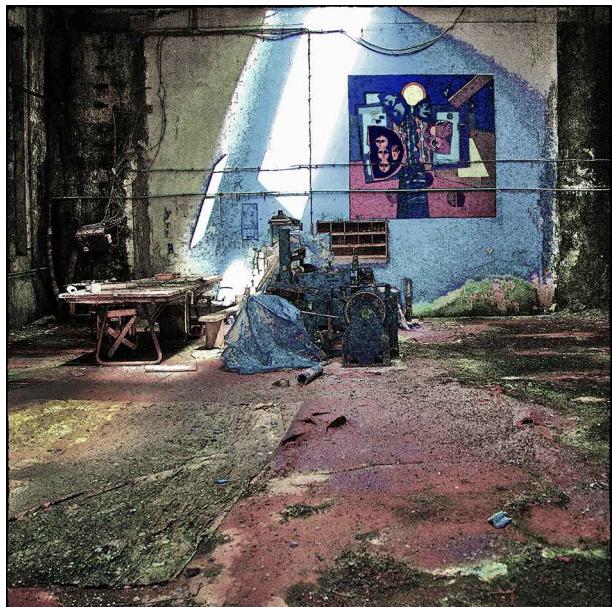
Фабрика 8670

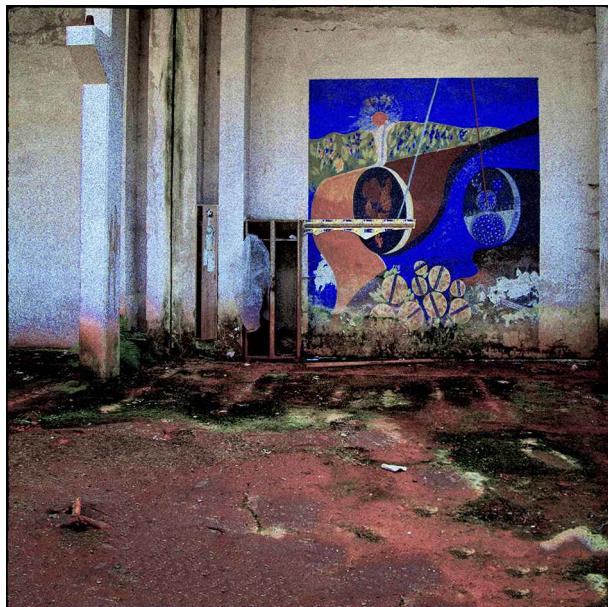
Фабрика 8641

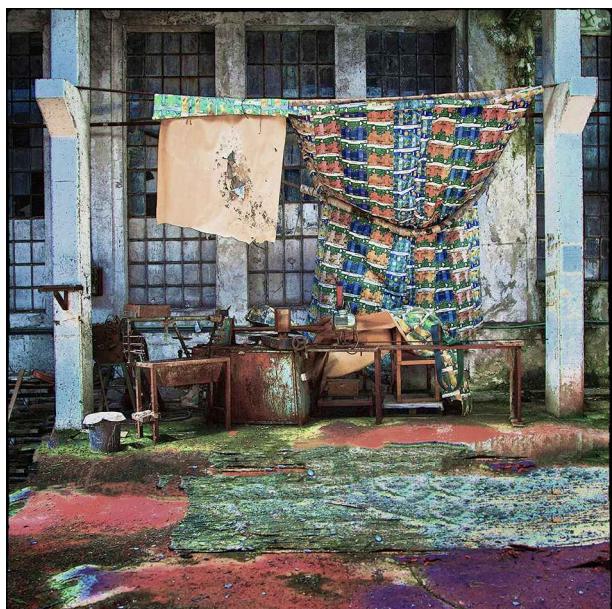
Фабрика 8603

Фабрика 8549

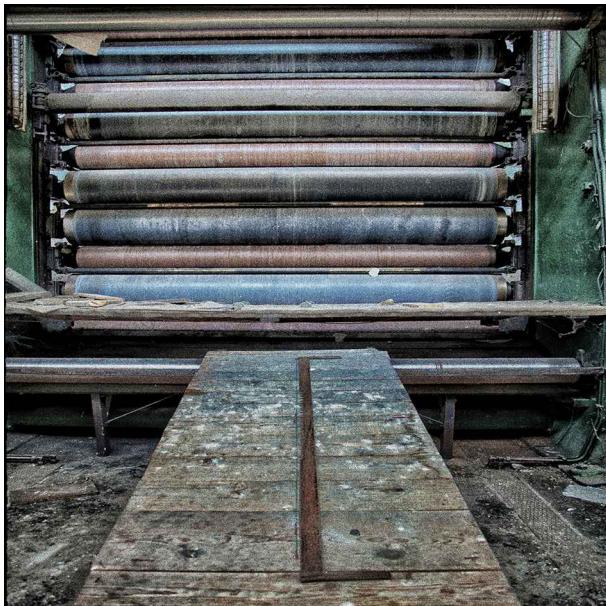
Фабрика 8552

Фабрика 8555

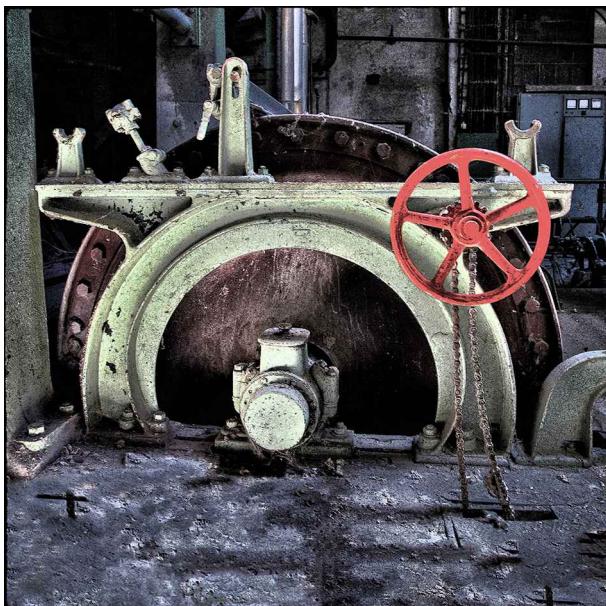
Фабрика 8759

Фабрика 8688

Фабрика 8728

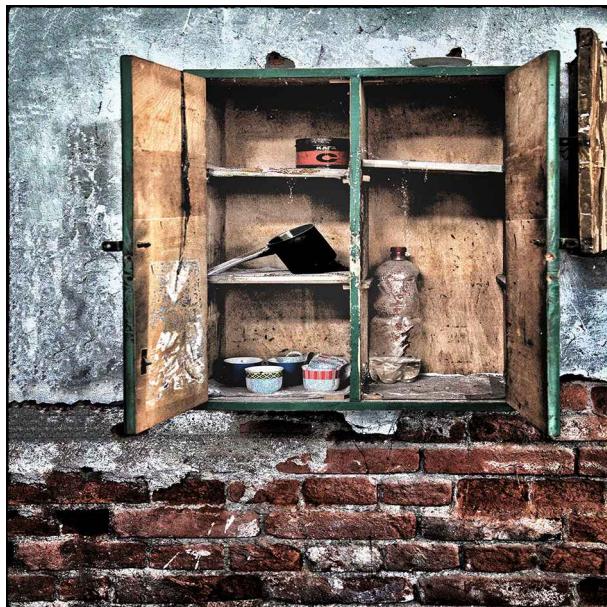
Фабрика 8586

Фабрика 8722

Фабрика 8710

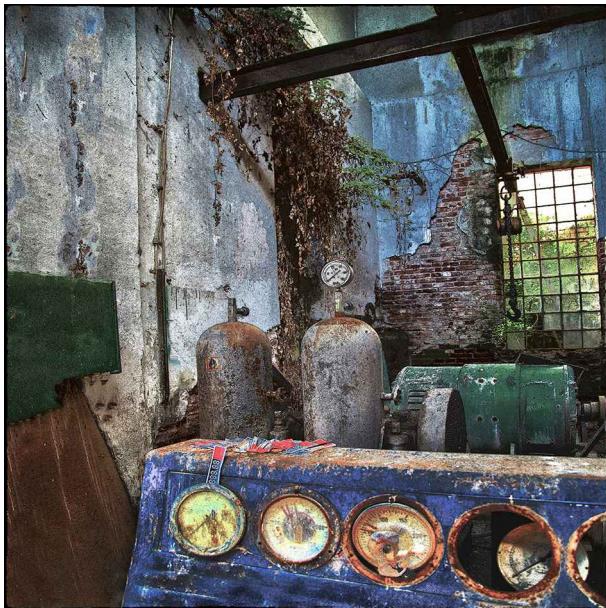
Фабрика 8705

Фабрика 8833

Фабрика 8828

Фабрика 8697

Фабрика 8626

Фабрика 8746

Фабрика 8870

ПОРОДИЧНИ ПОРТРЕТ

автор пројекта: РАДЕНКО РАДОВАНОВИЋ, ФА1 ФСС

Идеја да се направи изложба породичних фотографија настала је као одговор на конкурс који је Градска библиотека Чачка расписала 2015. да би одабрала пројекте које ће подржати у оквиру „Летњих дана културе 2015“. Идеја је била добра, прошла је на конкурсу, а ево 2020. године је четврта изложба на исту тему, наравно сваки пут препозната и подржана у пројектима културе нашег града.

Ове године, за разлику од прошлих, а уз помоћ GRADAC Photo Group International, окренули смо се међународној фотографској сцени, добивши одличан материјал који потврђује да сегмент породичне фотографије и у светским оквирима има велику заступљеност.

Раденко Радовановић

ПЛАНЕТАРНА ПОРОДИЦА

Питање повратка породици и јединству дома никада није снажније постављено од данашњег тренутка. Појава новог вируса означила је радикалне промене у животу, а управо је породица оно што је, посебно у тренуцима изолације, опстало без обзира о ком се крају света радило. Из тог разлога фотографије, које су биле одговор на концепт салона у коме је тема била управо *породица*, добиле су додатну естетску и идејни надоградњу, јер су настале управо пре званичне *појаве* која је пореметила планету. У том другом доживљају, где оно пре постаје оно после, свака од њих открива нам оне мале и једноставне ствари на које увек морамо да мислимо, посебно сада када знамо шта све можемо да изгубимо.

Путовање по планети нешто је што најбоље преноси и илуструје управо фотографија, па ова изложба недвосмислено илуструје идеју о путовању, али и идеју о повезаности, сличности, идентичности и сродности. Та сродност нема веза са националношћу оних који су фотографисани, већ са чињеницом да нам радови ових аутора потврђују да је рођење детета, дојење, али посебно први месеци живота, играње, родитељска љубав, ривалство међу браћама и сестрама, али и сиромаштво оно по чему су многе породице данас сличне, без обзира где живе. Када се узме у обзир да фотографи долазе од Вијетнама, Тајланда и Хонг Конга, преко Индије, Бангладеша, Саудијске Арабије, Кувајта, Омана и Израела, до Турске, Грчке, Босне и Херцеговине, Мађарске, Италије, Француске, Холандије, Белгије, Енглеске, Северне Ирске и коначно САД-а, онда је указивање на такав детаљ још драгоценје за спознају савременог света.

У естетском и креативном смислу могуће је ликовне резултате представљених аутора поделити у неколико кључних категорија. Прва је портрет у амбијенту, понекада студијском, али много чешће у вешто одабраном и припремљеном простору куће, стана или дворишта. И поред тога што се у тим фотографијама примећује пренаглашено позирање, режирање ситуације, оне свакако следе ону линију групних портрета која се везује за саме почетке фотографисања. Садржаји, што је важно истаћи, нису увек подразумевали да међу актерима буду отац, мајка и дете. Далеко узбудљивије су фотографије у којима се преиспитују савремене породице, па чак и приказује све заступљенија појава данашњици као што су брак из користи или брак са великим разликама у годинама међу супружницима.

Друга жанровска линија је окренута ка документу, једном репортерском односу према теми како би се на најбољи начин ухватила спонтаност, непосредност и животна енергија. Поред вештог одабира природног светла, међу тим радовима најемотивније су управо оне које обрађују мотиве који су живот у правом смислу речи. Породица у градском хаосу, ухваћена у метроу или на бициклу, поставља питање социјалне отуђености, што је понекада занимљивија тема од мирног живота у сеоским срединама где је све помало предвидиво и рутински.

Оно што је свакако важно у заокруживање ове приче се поделе на фотографе који овим фотографијама деле причу о себи и својој средини и оних који су путовали и били фасцинирани породицама које су сретали у другим државама. Ако Белгијанац фотографише Непалце, Американац Кинезе, Кинез Африканце, Норвежанин Еквадорце или Енглез Африканце, остајемо ускраћени за личну причу коју су нам, са друге стране, на овој изложби понудили други фотографи који су јасно показали да им је на првом mestу њихова породица, без обзира каква она била.

Петар Јончић, историчар уметности

Alameer Amal, Saudi Arabia
On my back, **Gradac PGI Gold**

Vu Duc Phuong, Vietnam
Via Dinh Nguoi Mong, **PC Perasto HM**

Madeddu Bruno, Italy
La Famiglia di Simone 18, **PC Perasto Gold**

Kastner Josef, Austria
Paar mit hund, **Gradac PGI HM**

Hvid Jensen Roland, Denmark
Hands BW, **Victory PGI Silver**

Avgoustinaki Pavlina, Greece
A Family, **PC Perasto Silver**

Aljabri Mahmood, Oman
Grandmother dinner, **FIAP HM**

De Decker Ivo, Belgium
Nepali family, **Gradac PGI HM**

Bugli Pietro, Italy
With grandfather and kite, **Victory P.W. HM**

Das Sharmali, India
Life around us, *Victory P.W. Gold*

Rozman Erik, Israel
Brothers, *Gradac PGI HM*

Long Giang Nguyen, Vietnam
Ba Va Chay, *Victory P.W. HM*

Kozok Corrine, England
Making a living, *Jury member diploma*

Van Son Max, Netherlands
All seats occupied, *Victory P.W. Bronze*

Tangmanpoowadol Hansa, Thailand
Teenager pregnancy, *FIAP Gold*

Kascelan Milorad, Bosnia and Herzegovina
Family 8, *Gradac PGI HM*

Dragan Prole, Bosnia and Herzegovina
Serenity, *FIAP HM*

Ceylani Abdullah Yalci, Turkey
Family, *Victory P.W. HM*

ФОТО ТРИБИНА **КРЕАТИВНА ФОТОГРАФИЈА**

аутор и модератор: ВОЈИСЛАВ ВОЈО ПЕШТЕРАЦ, МФ ФСС, Excellence FIAP/Diamond 2, Hon.FtGM

ОСНОВНИ СНИМАК

ОСНОВНИ СНИМАК

ОСНОВНИ СНИМАК

коначна фотографија

коначна фотографија

коначна фотографија

ОСНОВНИ СНИМАК

коначна фотографија

ОСНОВНИ СНИМАК

коначна фотографија

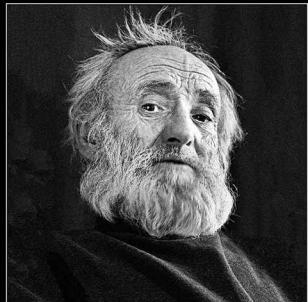
ОСНОВНИ СНИМАК

коначна фотографија

Фошто кино клуб „ЧАЧАК“

*Победник Републичкој кућа клубова
Фошто савеза Србије за 2020. годину*

ДАНИ ФОТОГРАФИЈЕ У СРБИЈИ
ЧАЧАК 2020

ОРГАНИЗАЦИОНИ ОДБОР:

Војислав Пештерац, председник
Раденко Радовановић
Зоран Милошевић
Бранко Јаковљевић
Бранка Вучићевић Вучковић
Драгољуб Бојовић
Нађа Становчић
Давид Милосављевић

Уредник каталога: Војислав Пештерац
Дизајн: Бранка Вучићевић Вучковић
Штампа: „Графопринт“ Горњи Милановац
Тираж: 50

Чачак, 2020.

Покровитељ
ДАНА ФОТОГРАФИЈЕ У СРБИЈИ
ЧАЧАК 2020

ДАНЕ ФОТОГРАФИЈЕ У СРБИЈИ
ЧАЧАК 2020

помогли:

Медијски спонзори:

OzonPress
OTVORENO O SVEMU

Чачански Глас

